דיעזעס בלאטט ערשיינט
דריימאל יאהרענטלך
פונקטלאך מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסשע
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד. — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. — קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיר אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד. 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולד. 75 קר. ע. וו.

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
אבאנירען
אונד דער אדמינסטראציאנס-בעדינונג מיט דעם עפסאנגע דעם קרעסטן בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט זיך אין
פעסט
וויאמצנער בולוואר נומ. 29
וואהין מאן אויך דיא מיטגעטעילונגען אנזענדלעך צו ריכטען בעליעבט.

Nr. 84. ציוואלפטער יאהרגאנג. פעסט. מיטטוואך ען אב ד. ה. ר. ם. Pest, den 21 Juli 1880

נאך ניכט גנאנטוארטעט!

נאך אם 16 יולי יאהרע דאס שרייבען, אין וועלכעם אללע אנדערען אראבישען גאבאנעטע פאן דער טירקייא דיא דורכפיהרונג דער בערלינער ראנפערענצ-בעשלוססע פערלאנגען, דעם סולטאן אנבערייכט; אבער בין היטשע האט דער סולטאן אייך אינעם ייבערגעבען שרייבען נאך ניכט גנאנטוארטעט. דער סולטאן וויר דעמנאך שרייבען נאך לאנגע שווייגען, בין ער דאריבער אינע אנטוארט ערהיילט. דאן וויר זיך יאהל נאך אינינג מאנג גערילדען מיסען, בין מאן דיעזע אנטוארט דער טירקיי ענטגעגען צו נעהמען בעראמטען ווערדע. דער דייטשע גזאנדטע גראף האטצפעלד, וועלכער שונגעם שרייבען דעם סולטאן אינבערייכט בעריכטעט, האט דער סולטאן דיעזעם שרייבען ניכט מיט זא גראסער פרייד אנפנגען האטטען, האט ער פערלערענע בים עפפאנג דעסזעלבען ווערד פערזיכערט יאר.

אין דעם ערסטען אבשניטט דעם געסטריגען אבגערבאטעטעם דעם פעסטער לאיד לעזען וויר, דאס עס ניכט מעהר דאראנ צווייפעלן איזט, דאס דער סולטאן דיא בעשלוססע דער בערלינער ראנפערענץ ניכט אנגענאמען ווערדע. דאס איזט שאן געווייס; נור ווייס מאן נאך ניכט, וועלכע איזט דער סולטאן אין זיינער אנטוארט אין פערווייגערונג דער בערלינער ראנפערענץ-בעשלוסسע ערגרייפען ווערדע. דיא טירקיי דאס בערלינער ראנפערענץ-בעשלוסسע אנגענאמען ווערדע, דיא טירקיי דאס אנגעבאטענע אבטרעטונג בעשלאגנאמען אונד אנגענאמען אין גרייכענלאנד גנאטיג אונד אלל, דיא מאהאמעדאנער אין גאנזען אזיען עיכבלקען אין דעזעם פאל געגעבען דער אייראפעאישען גאסמעכטע אינען דאס גענען דיא מאהאמעדאנישען גלייבען, דיא עיכבלקען פערגיר אין דיעזען בעשלוסسען דאס בעשטרעבען דער גאנזען מעכטע, אללע מאהאמעדאנער גאך אונד גאך אים איינאפאל צו פערדרעגען, דעסהאלב עריאכטע אין דען מאהאמעדאנערן פאן גאנזען אזיען אין גרענצענלאזער דאס גענען דיא כרישטען. דעזער דאס שטערקסטע זיך גאך דאדורך, דאס מאן בעראנגלד עבען עטעצט מיט דעם פלאנע אומגעדרעט. אין אזיען אינע פערבעסערונג דער פערפאססונג אונד אינע גלייכשטעללונג דער כרישטען מיט דען מאהאמעדאנערן אינגעפיהרען, דער ארטס-פאריششטע דער פאל אינא דיעלט דאהער אין דיא דאריינע מאהאמעדאנישע בעפאללערונג אינע איפרייצונג אנשפיראכע גענען דיא כרישטען, אין וועלכער אינטער אנדערעם זאגטע: דיא כרישטען וואר-דען אינזערע גלייכגעם-גענאססען אים איינאפאל פערדרעגען. ליידער בילדען דיא כרישטען אין אינאפאל דיא מעהרהייט. עס לאסט זיך גענען דיעזע געוואלט-טאט דאך ניכט טון, אללין דער בילדען א ווייר מאהאמעדאנער דיא מערהצאהל, אונד דיא זאללטען ווייר עס נור דולדען. דאס אונזעיר פינדיג אנגעם גלייכגעשטעללט ווערדען זאללען; נור ווייר מיססען גלייכעם מיט גלייכעם בעגאנדלען. דיא כרישטען זאללען אין איינאפאל אינזערע גלייכגעם-גענאססען פערגיסטען, אין דיא מיססען ווייר אין אינזערע גלייכגעם-גענאססען צו גיזנדע ריכטען; ווער דאס ליידען אונזערער גלייכגעם-ברידער אין איינאפאל שטללטשווייגענד דולדעט, דער איזט מיין עכטער גלייכגער; דער איזט מעהר מיין מאהאמעדאנער! — דיעזע איפרייצונגען דאך אין אינזערע צייטונגען בעפאלקערונג אינע צונעהמענדע בעגייללונגסדיעזע בישטע דעם סולטאנס. דיא דייטשען פינאנז-גלעלדרטען זיך פאר אייגענע מאנגיל אין דאסנסטנאפפל אנגעראמטען. דיא דיא מיט גראפער איפערזיכטיגונג אונד אין אנדערע אנדערע אבשניטטע אין אנדערע אינגלעגענהייטען אין אנדערע אינגלעגענהייטען אין אנדערע אינגלעגענהייטען

אונטער דעם נאמען „קארעטטען-וואכער“ בע-קאנגט. דא ער זיינע וואכעריישען געשעפטע פאר-ציילך מיט דען יונגען „קארעטטען“. דאס הייסט: מיט דען יונגען שלעיען דער מיליטער-שולע בע-טריעב. דא זיך אפט אין געלד-פערלעגענהייטען בעפינדען. זעלבנער ליינגעט וואהל, דער בעזיטצער איינעס בערייטענדען פערמאגענס צו זיין. דאך וואורדע אידם נאכגעריינען. דאס ער אים דען אנ-קויף איינעס הויזעס אים ווערטהע פאן 300,000 גולדען אין אונטערהאנדלונגען שטעהט. אונטער דען פער-שיעדענען אנקלאגע-פונקטען דעבען ווער בלאס דען איינען הערפאר. דאס ווערנגער פיר איינע אנלייהע פאן 1000 fl. זיך איינען יעכסעל איבער 4000 גולדען איינשטעללען ליעס. דער אנגעקלאגטע, דער בע-הייסט אין אלטער מאנן אינס. יואורדע צו זעכס יאהרען שווערען קערקערס אונד שטעללונג אונטער פאליצי-איזיכט פערארטהילט. דא שטעללונג אונטער פאליצי-איזיכט ווירד איינגעטלך נעגען „נעפערליכע מענשען“ איינגעשפאנען. דאס דא מענשען פאר זאלכען פערבריעכען נעשטעט זיא. אונס שיינט, דאס בייא דעם אנגעקלאגטען זע-לבנער דא שטעללונג אונטער פאליצי-איזיכט איבערפלוסיג ווער. איין אלטער מאנן דער זעכס יאהרע שווערען קערקערס אבצובסיסען האט. הייס-טע קיים נאך יע געלעגענהייט פונען, אנגעקלאגטען לי-טען געפערלך צו ווערען: —

בריעפע דער רעדאקציאן.

אן מעהרערע אין מונקאטש: ווייל בערוהיגען אויפ-רוכטע, איהנען דען נאמען דעם איינזענדערס ענדעם מונ-קאטשער איינקלאגס, דער אין נומער 81 אונזערעס בלאטס טעם ערשיינען איז, נ: כ מיטהיילען צו קאנען. איין רעדאקטער פערראטה גיך דא נאמען דערער, דא איהם איינען בעריכט אינזענדען. ער טהוט דעם נור אין דעם פאללע, וענן ער דערעי דורך דא פעיסס-בערארדע נעגנאנ-הינגט ווירד!

דערען מי מאיפונקטל אין קעמפטשע: ווייל דאנקען איהנען דאפור, דאס זיא אונס אויף דיעזע אנגלעגענהייט אייפערזיכטיג מאכטען. אים נעכסטען בלאטטע ווערדען זיא דא איינגעלונגען נעשיכטע דיעזעס „אבנזעער אלס ערצ-בישאף“ אויספיהרליכער אונד וואהרהייטס-געטרייא פונען.

דערען נ: בריען אין וואוטצען: ווייל האבען בעריכט אנגעגעבען, דאס דיעזעס נעמענזיטשטע פאללעטאן באלד צו עניד זיין ווירד, וואהרייט ווייל דאנן מיט דער ליעפע-רונג אייגעס נייען, ווערד אינטערעסאנטען ראמאנעס בע-גינגען ווערדען.

פערלאזונג

1) דער וואלד שטיינ לאזע.

בייא דער אם 15-טען יולי 1880 פאר-נאמ-מענען צווייטונג פיעל דער הייסט-טרעפפער מיט 25000 גולד אייס נ: 25925, — דער צייטע טרעפפער מיט 5000 גולדען אייס נומ: 23456 — אונד דער 3-טע טרעפפער מיט 1000 גולדען אייס נומ: 60294, — פערגנער געווינגען יע 500 גולד: נ: 29585; יע 100 גולדען נ: 56457 77145 92823 94667 95469; יע 50 גולד: נ: 7475 21783 32599 38020 47395 67308 76575 103248 95416 98328; יע 40 גולד: נ: 3178 29410 30078 35075 42973 36339 43085 45633 49826 56584 57762 62299 22220 68265 83065 84722 96217 96913 102020.

2) דער סאלס-לאזע.

בייא דער אם 15-טען יולי 1880 פאר-נאמ-מענען צווייטונג. פיעל דער הייסטטרעפפער מיט 20000 גולד אייס נ: 6919; — דער 2-טע מיט 2000 גולד. אייס נ: 90782 — אונד דער 3-טע טרעפפער מיט 1000 גולד: אייס נ: 71058. — פערגנער געוויאנגען: יע 200 גולדען נומ: 49632 55709; יע 120 גולדען נ: 25057 31464 46468 49496; יע 110 גולדען נומ: 13475 19583 23812 30404 47650 59630 69147 97404; יע 100 גולדען נומ: 9890 14499 21771 39042 39837 44627 47010 53963 55707 56707 57181 35037 86805 98989.

געשעפטסבעריכט

פעסטער פרייזע.

נעטרייד-געשעפט. פאן וויייצען ווארען געס-טערן פיעל צו מארקטע געבראכט, דער פערקויף ווארשייאר. 10000 מעצ' ווארדען פערקויפט.

וויייצען טהייס נייער 300 מעטרי: 80 קילא 10,50 גולד. 800 מעטרצטר. 79 קילא 10,45 גולד. 400 מעטר-צטר. 79 ק: 10,40 גולדען. — באמשטער אלטע 2000 מעטרי: 74,7 קילא 10,25 גול. — (אללעס פער דרייא מאנאטע) —

קארן 8,50—9. גולד.

קוקורוזע 6,95 גולד.

האפער 6,65—6,80 גולד.

רעסס 12 גולדען.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאגראמם אומטס אק, פייא אב פעסט): נו: 0: 20 גולד. 80 קר: נומ: 1: 20 גול. 20 קר, נו: 2: 19 גול. 60 קר, נו: 3: 19 גול. — קר: נו: 4: 18 גול. 60 קר: נו: 5: 17 גול. 80 קר, נו: 6: 17 גול. 40 קר: נו: 7: 17 גולד. — קר: נו: 8: 16 גול. 40 קר, נו: 8½ 15 גולד. 60 קר, פייטע קלייע 4 גול. 80 קר, נאכט קלייע 3 גולד. 80 קר.

הילזענפרייסע: עכסען אונגאריישע — גול. לוינען — גול. ראגע הויזע 7,25—7,70 גול, הויזע בייזן 13,50 גולד. — גראסע ווייסע באהנען 9 — 10 גולד. צווייזעל 11 גולד. — לוינאמען 13 גולדען, האנזאמען — 8. — 8,50 גול. מאהאי — 7,—7,25 גול. קומעל 32 גול. — ווייקען 6—6½ גול. מאהן נייער 27 29 גול. בלאטע 31—32 גול. (אללעס פער 100 קילא.)

שפיריטוס נייע מעשאדע אים קרייזען 35,50 גולד. אלטע-מעשאדע —.37 גולדען. פער 10000 לטער פערצענט. —

ציוויעטשקען. באמבנישע אם-וואגע 20,50 גולד. יאק- 19,60 גולד. סערבישע אם-וואגע 17,50 גולד.

ווולעטשקענגמס (לקוויאר) באמאטע 18½ גולדען. —

האנגיר: נעליטערטעער, נעלבער 34—35 גולד.

ווואבס ראזענוויר 128½ גול. בעסערע נאטונג 132—133 גולד.

קנאפסערען אונגאריישע 19—19,50 גול.

וויינשטיין נוטע מיטעלע-וואארע 62—64 גול.

ריבאל דאפפעלע-דאפפיריטעס 35'50—36 גולד. פער 100 קילאגראמם.

רעס-קונקען 5,15 גול.

אונשליט (חלב) 42'50—43 גולד.

פעטראלעום 21 גולדען.

שאפלעפפען 62—68 גולדען. פער 100 קילאגראמם.)

לאמפלעל אהנע קאפפע 200—205 גול. מיט קאפפע 190—195 גולד.

לעדער נעשעפט. קוהשיע 6 — 7-קילא 225—245 גולד. איינמאל פערזיכטצט טעצען פאן 12—13 קילא 166—168 גולד, צווייטמאל פערזיכטצט טעצען 15—17 קילא, 165—166 גולד. דריטמאל פערזיכטצט טעצען 10—12 קילא 160—165 גולד.

קאלבלעדער, נענערבטע 6—9-קילא 290—345 גולדען, נעווענענע 9—11-קילא 280—320 גולדען פער 100 קילא.

וויינער פרייזע.

שפיריטוס —.34,25—34. גול. צו 10000 לטער פערצענט.

ריבאל 34,25 — 34,50 גולד. פער 100 קילא.

וויייצען, פערקויפט ווארדען 2000 מעטר-צטר, פרייזע: באמאטער-ווייצען 76—78-קילא —.11,60—11. גול. פער מעטרצטר. —

קאר, אונגאריישע 67—71-קילאגראמם 9,15—9,50 גולד פער מעטר-צטר.

האפער אונגאריישער 7,15 — 7,60 גולדען פער מעטר-צענטער.

רעסס באמאטער 12,50—13. גולד.— קאלל 13—13,25 גולדען. —

קארן-מעהל, נו: 1: 16,50—17,50 גולד, נו: 2: 14,50—15,50 גולדען פער מעטר-צטר.

וויייצען-מעהל נו: 0: 20,50—21,50 גולדען נו: 1: 19,50—20,50 גולד, נו: 2: —18.—19. נו: 3: —.17—18. גולדען, אללעס פער מעטר צטר.

הילזענפרייסע: לוינען 20—32 גולדען עכסען 8,50—14 גול. באהנען 9 — 12 גולד. הויזען 9½—10,50 גולד (אללעס פער 100 קילא.) —

ראמטא-צייטונג אם 17-טען יולי 1880.

טעמעשיאר	46	15	72	16	59
וויען	21	7	36	35	30
גראץ	52	69	66	64	15

פערארטיגט פון מאיר בריי הייס.

פרוכט- אונד מעדד-פרייז-טאבעללע.

פריכטע.		פר. הונדערט	פר. הונדערט	פריכטע		פר. הונדערט	פר. הונדערט
וייצען נייער באמאטער	—	—.—	—.—	קארן		72	—.—
„ „	75	10.20—10.35		נדרסטע מאלע		62	—.—
„ „	76	10.40—10.50		נדרסטע פיסטער		62	—.—
„ „	77	10.80—10.70		האפער		41	7.30—7.—
„ „	78	10.75—10.80		קוקורוזע באמאטער		—	7.10—7.—
„ „	79	—.—		אדערלעי		73	6.95—6.90
„ „	80	—.—		הייזע		—	8.—7.75
טהייס		—.—	—.—	וייצען		פער אקאמאטער	9.85
„ „	74			„		„	—.—
„ „	75	10.25—10.50		„		פיוזאמער	—.—
„ „	76	10.55—10.60		„		„	5.52
„ „	77	10.70—10.80		מוקוזוזע		„	—.—
„ „	78	10.85—10.90		נדרסטע		„	5.50
„ „	79	—.—		האפער		„	—.—
„ „	80	—.—		„		„	13.—
פעסטער באדען		—.—	—.—	רעסס		„	
„ „	74			באללען-מעהל			קר: אל.
„ „	75	10.20—10.30		נומער		0	20 80
„ „	76	10.35—10.40		„		1	20 20
„ „	77	10.50—10.60		„		2	19 60
„ „	78	10.65—10.70		„		3	19 —
„ „	79	—.—		„		4	18 60
„ „	80	—.—		„		5	17 80
וויינבערגער		—.—	—.—	„		6	17 40
„ „	75			„		7	17 —
„ „	76	10.20—10.35		„		8	16 40
„ „	77	10.45—10.55		„		8½	15 60
„ „	78	10.65—10.75		שפיריטוס: אלטע מעשאדע פרוסרעטע			36 —
„ „	79	10.80—10.85		„ נייע	„ קאראפפעל		34 50

קורז-טאבעללע פאם 17. יולי.

נעלד-קורז	קר: אל.	לאזע.	קר: אל.	לאזע.	קר: אל.
וולבער-אשיא	— 100			פאפנולוער לאזע צו 20 גולדען	25 50
וויאנאמן	5 55			פרעמסער לאזע „ 100 „	125 75
עסטערייך-אונגארישע 8 גולדען נאלדע				דרעסע „ 50 „	62 50
שטוק (20 פראנקן)	9 33			וואלאשין-לאזע „ 20 „	32 50
נאפאלעאנאר	9 31			וויריטשנעפפע „ 20 „	39 —
דייטשע ריינסבאנקנאטען	57 70			אונגארישע פרעמיען-לאזע צו 100 גולד.	113 75
20 מארקשטיק	11 51			דרעסע צו 50 גולדען	113 —
פאסטיר-לוזעל	1 24			וויינער לאזע	118 50
		1854-ער 4 פערצענטיגע טשאאפס-לאזע	126 50	ווערטה-פאפיערע	
		1860-ער „ נאטצע	133 —	אונגארישע נאלדרענטע	110 —
		דרעסע פיזעטל	134 75	אונגארישע נייטרעקלאפפענגען	94 25
		1864-ער לאזע צו 100 גולדען	173 75	שפעטשיטר-מאנאשטר	94 50
		דרעסע „ 50 „	173 50	דעבעצנייטשע	93 50
		אלאיעש	173 50	אלאיעש	97 80
		אנאפא יעזעפשיטשע	— 29	בוקאריעסט	95 50
		פלאנדרן-לאזע	14 80	אונגארישע אייזענבאהן-אקטיען	126 75
		דרעזדען-לאזע	— 177	דרעזדענער-אבלייזונגס-אבלייזונגסשיין	93 75
		קלאגענפורט צו 40 גולדען	— 42	פאפנוטשינער דער אונגארישען באנק-אקטיען	101 75
		לאנדס-לאנדס-פרעדס-פאנדס-לאזע	105 50	קרעדיט צו 5 אינגאלד פערצענט	
		אלטבוריער לאזע	25 25	דער אונגארישען דיאמאנטרענטע-באנק צו	98 —
		רודלפיעס לאזע צו 10 גולדען	16 —	פערצענט 5½	
		ראזאריעס לאזע „ 20 „	20 75	דער אונגארישען אלגעמיינען באנק-אקטיען	
		אנטון לאזע „ 40 „	41 —	דרעדיט-אנשטאלט צו 5 אינגאלד	
		מאלאסי לאזע „ 40 „	41 —	פערצענט	100 —
		ווינדישגراץ לאזע „ 10 „	18 25	ד: נא צו 6 פערצענט	103 —
		מאלט-לאזע „ 40 „	52 75	דער פעסטער קאמערציאל-באנק	102 75
		וואצנער לאזע „ 20 „	23 25	דער אפפנבאנק	87 50
		פס.-נינגען לאזע „ 40 „	47 —	דער נאר-אפפנבאנק	148 50

Eigenthümer u. verantwortlicher Redakteur: M. REIS.

Budapest, 1880. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard

ד ר א מ ס מ ז ב י ר נ ש מ ו ת — א ו נ ג א ר י ש.

דיזיס איינער ציט אויגערט זיך דאס הייר עשיינערע אינגאיישע בלאטט פונגטלען. שעי דאדבער, דאס אים יישען קאדר-טעמפעל צו ענגן אין אינגאיישער שפראכע געבעטע ווייר. געגען דיעזע אנלאגע עישע ואדאן אים עיישען. טען בלאטטע פאלגענדע ערקלערונג: „דאס געבעט פיר אודרע מאיסטעטען. דען דאנג אונד דיא דאגנען, דיא פיר דאס אלדער-האסטע הערשערין, ווייר שאן דיס (2 אחרון אין אינגאיישער שפראכע פערריכטעט. דא דער 2-טע דאנטאר אים מעדרען איזט, זא ערהעלט ער פאס געמערדע-פאיישטאנד דע דען איסטראל, בינגען מאנאטען ווענגסטענס זא פיעל אינגאיישע צו ערלערנען, דאמיט אין אבזיעזונג דייט דעם עיסטען דאנטאיס דאס ערגיעדנטע גע-בעט נידט דייטש פאנגעטראגען ווערדען מיסטע, איין אנטראג דעם הערדן מאיין „אדמאנד ווער-דען אין ציינגס אונד דיא ביא „הראת תרמ"ד געמאכטען שפענדען אין אינגאיישער שפראכע פערגעדעט ווערדען. איין דאס מוכיר נשמות ואלל אין אינגאיישער שפראכע אבגעראלטען ווערדען.

זא ייט דיא ערקלערונג אים „פונגטלענגען, איזט פאן דעם דיעזע ערקלערונג אייזטראדט געיים פיעל לעבענדיג-כעס. דיעזע ערקלערונג, אם לעבענדיגסטען איזט „ערארד דער „גראנזע בעטרעפפס אינעם אינגאר-שען „חובת נשמות, „אדל גלייכען ווי נידט דאס מאן דיא אבזוכט דאס דאס בעראנגט „יכור" אינ-גאיש איינצופירען. דא דיעזעס געבעט יא פאן דען איינגעלענגן אים שטללען פערשטעט ווייר. דעם דארב מאן דאך נעמאנדעס פאלשיבען לאנן דאס ער דאגלבע אין ג ר י ש פערשטאנן ואלל: „אדישעלוך" ווילל מאן דאס „אל מלא רחמים" „ערבעם ניר פאס „חזן" גענאנט ווייד. „פראגנא-דיזיר", איזר עכען דאס ווייד זיך ווייד דאס איינגלטען. עס ווייד ביא דיעזער גלעגענהייט בעראנגטליך איינע נראסע נאטע-ווייד פאן פער-שטאנדענען דערגעגעדלט. איזר דא ווייד מאן אנ-שטאטט: טשר, „מיכאל, אשר אל ז' דיא נאטען: מאיזטע: מיראל, נאריעל, צו הארען בעראטטען: מאן דארף נידט פערגעסען, דאס דיא ווייסטען איזר פערריגסטפאלגלטען מענער פעסטס אים באמנען איזר מערדען ווענדיגס איינגעאנדערט זיך: איזר דיעזע ואלדען ניז „נאך אידרעס מארע" אים „יכור" אינגאיישע נאטען ערהאלטען, פאן דענען דיא אים לעבען ניז נעגערווייט: „שלעגל לעבענדיגס: אם בעסטען ווערע, אים „פונגטלענגען" פאלגענדע ערקלערונג אבגעגעבען: „ווייר איזראלטען זיך אים בוריגערלען לעבען איינגאר, אים נאטטטרייט ערדאך זיך אין ר ו ר ע. עס

שטעדט נעמאנדעס דאס רעכט צו. פאן אונס צו פארדערן, דאס ווייר אין אינגאיישער שפראכע אינ-זערע געבעטע פערריכטען ואללען!" — אינע ואלכע ערקלערונג ווערע ווייר אים. אללעס זאגסטיגע איזט אונד דיא מאן איזט דאך אין-ווייר!

ד ו ר א ו י ם א י נ ע ס ר א ב ב י נ ע ר א ן ן ע ר צ ב י ש א ח ו א ו ר ד ע.

אין אינער ברינגער צייטונג איזט ווערצט אין פאלל-ענאן ערשיינען, אין וועלכעם דיא געשיכטע ער-צעהלט ווייר. ווייא איזטס אים אחרון 1391 אין בעי-שטעגער ראבבינער אים בוריגאיש, נאמענס שלמה הלוי זיך געטיפט האטטע אונד דאנן ערצב-שאף אין דערזעלבען שטאדט בוריגאיש ווארדע, אין „ערלטער ער פיריער ראבבינער ווא". צום שלי-סע דיעזעס פאלגעדענאנס ווייד בעמערקט, דאס דערזעלבע משמר שלמה הלוי דען „לבה חוד" פערפאסט האט, ווערבער פאן אונס ווידען אלס ווייגער ווענאנג לרכלת שבת פערפאסט ווייד. פאן דען לעזערן ווענס בראטטעס זיך אן אונס הערי-בער צאהלריכע פראגען גערכטעט ווארדען, ווערל-כע ווייד נין יאפארט האטט בעאנטווארטען, דאס נידט דער משמר שלמה הלוי אים בוריגאיש ווארדע, אים אנדערן פערר דער פיריער ראבבינער ווא. צום שלי-סע דיעזעס פאלגענדעס ווייד בעמערקט, דאס דערזעלבע משמר שלמה הלוי דען „לבה חוד" פערפאסט האט, ווערבער פאן אונס ווידען אלס ווייגער ווענאנג לרכלת שבת פערפאסט ווייד. פאן דען לעזערן ווענס בראטטעס זיך אן אונס הערי-בער צאהלריכע פראגען גערכטעט ווארדען, ווערל-כע ווייד נין יאפארט האטט בעאנטווארטען, דאס נידט דער משמר שלמה הלוי אים בוריגאיש ווארדע, אים אנדערן

ווערמונג. אין דער הערשׁט פֿאַלגענדן נאַכט אַבגע־פֿעלן דיא מאַהאַמעדאַנער דיא וואַהנונגען דער כריסטען אונד שלאַכטעטען אַללעס אַב. וואס דיא פֿאַראַנדרן, קיין קינד אין דער וויינע ענטגינג דער ראַכע דער פֿאַנאַטישען מאַהאַמעדאַנער!" — (זא ווייס דיא מעלדונג איס לאַנדאַן. ווי וואַללען דער־זעלבען נור פֿאַלגענדעס הינצ׳ינגען: אַלס מדהאַט פֿאַשא פֿאַר אַחד אונד טאַג נאַך קלינ־אַזיען־אַנגע־זענדעס וואַרדע, אים דאַרט איינע פֿערבעסערונג דער פֿערוואַלטונג אונד דיא גלייכשטעללונג אַללער קאַנפֿעסאָנען הרכבעדיקייטען, לייסטעטען דיא מאַ־האַמעדאַנער דעזעס פֿאַרהאַבען הרבאַים קיינען ווידערשטאַנד. נאַמענטליך אין בעזעג איף דיא גלייכ־שטעללונג דער ווייבען, וואַס דיא מאַ־האַמעדאַנער זעלבע בעגייטעללן, נאַכדעם יא דיא ווען אונטער טירקישער הערשאַפֿט גיזעגעדט אבער בעדרוקונג צו קלאָגען האַטטען. אבער עבען דיא כריסטליכע בעפֿאַלקערונג אין אזיען וועלכע דיא גלייכשטעללונג ערסט ערהאַלטען וואַללטע, מאַכטע עס נטכט זולדען, דאַס גלייכצייטיג איך דיא ווען אַלס גלייכשטעללט ערקלערט ווירדען, דעזעלבע ווירדשטאַנד דער כריסטען יאַ עס דענן אויך, וואַרוך מדהאַט פֿאַשא אין זייגן פֿערבעסערונגס־בעשטרעבונגען פֿערהינדערט יאַרדע. נון וואַרדען עבען דיעזע פֿאַנאַטישען פֿינדע דער יודען אין איאַנא פֿערגעבעטט!)

" (ווי דיס שטיר־ריש פֿערווערלונג אים פֿלאַנדער (אָסט־ווי־מעלען) ווירד בעריכטעט: דער בערהמטע רוסישע גענעראַל סקאָבעלעף האַט איינען גראַסען פֿערלוסט ערלططען, דיעע מעטער, איינע גרייזע פֿעסטע אַם [18] דעזעס אבגעגאַנגען איינען אויספֿלוס אים אין דער בעגאַבאַרטען דאַפֿערן אונטערשטעגען פֿיר איין מלטער־שפּיטאַל צו זאַמעלן. דיא וואַרדע פֿאַן אַדרעער קאַמעראַדפֿיר אונד אינעס אַפֿפֿיצער בעגלייטעט. ביא אַדרעער הינטערדע וואַרדע עראַר דיא עדלע פֿיר אַמעטט בעגלייטונג פֿאַן דייבערן אונד אַרטפֿאַללען. אינטעפֿלערעס אונד עראַבראַדעס, עס וואַרדען וואַלד שאַנדאַרמען נאַך אַללען ריכ־טונגען אויסגעזענדעט. אים דיא פֿערבינדונג אים־פֿיגרע צו מאַכען. אלס דיא דער דייפֿס־אַנפֿיר־דער דער דייבע־באַנדע בעמערקטע, דאַס ער פֿאַן שאַנדאַרמען אומגעגעבן איז אונד אויף פֿלוכט נטכט מעהר מאַנדך זא אַנטע ער דיא איינע קיעגעל דורך דיא ברוסט: דיא אבריגען מיטגלייטער דער־בער וואַרדען איינגעפֿאַנגען. דיא אַסט־רוסלאַנד־אַנטע־לאַנד מיט אַנדערען אַנגעפֿאַנגען. אין אַנדערען מיטגלייטע, אונד אַנדערען אַנגעשטאַנדען אונד אַנגעגרייפֿט. דיעזע אַנדערע אַנגעגרייפֿטע דער־בער וואַרדען אונד אַנגעגרייפֿט אין אַלגעמיינען אין אַלגעמיינען אין אַלגעמיינען